

מבוא לאמנות מודרנית: אמנות המאה העשרים

Introduction to Twentieth Century Art

0821-1528-01

סמסטר ב', תשע"ד

ד"ר עדי לוריא-חיון

שיעור ליבה

שעות קבלה של המרצה ומיקום: לפי תיאום מראש

דואר אלקטרוני: adilouria1@gmail.com

תיאור הקורס:

קורס זה הוא מבוא לאמנות המודרנית המערבית מתחילת המאה העשרים ועד שנות החמישים. אנו נתמקד בשינויים שתוו את הרעיונות והפרקטיקות של מושגי המודרניזם והאוונגרד תוך הצגה של סוגי אמנות מגוונים המסמנים את המעבר ממסורות הציור, הפיסול והאדריכלות להתפתחות אמנות המיצב, הפרפורמנס והצילום. במהלך השיעורים נתמקד באמנים, ביצירות אמנות, בזרמים ובסגנונות אמנותיים מרכזיים, וכן בטקסטים מכוננים שנכתבו על ידי אמנים אלה. לצד סקירה היסטורית שתפתח בסזאן ותמשיך עם הפוביזם, הקוביזם, הגשר, הפרש הכחול, הפוטוריזם, ההפשטה הגיאומטרית של מונדריאן ומלביץ', דאדא וסוריאליזם, ועד האקספרסיוניזם המופשט, נדון בביקורת מעמדו של האובייקט, זהות ומגדר, האדם והטבע, משבר הרוח, המשיכה לאחר, והשפעתן המכרעת של מלחמות העולם על הייצוג הפלסטי.

This course is an introduction to the consolidation of Modernist tendencies in European art from the beginning of the twentieth century to the fifties. While focusing on the various types of modernisms, we will follow a chronological route marking the major artists, movements, styles, and monuments, together with their relating manifestos and individual texts. The course will commence with Cezanne, Impressionism, Post-Impressionism, and Symbolism. From the threshold of the fin-de siècle we will explore Fauvism, Cubism, Futurism, Geometrical Abstraction, Dada and Surrealism, and Ab-Ex. While charting these developments we will survey approaches to gender, race and class identities, nature, technology and science, through visual media. The lectures aim to impart historical knowledge and to develop students' critical thinking and visual analytic skills.

דרישות הקורס: קריאה על פי הסילבוס ומבחן מסכם.

מרכיבי הציון הסופי: מבחן מסכם.

סדר השיעורים וקריאות שבועיות:

1. אמנות סוף המאה ה-19: פוסט-אימפרסיוניזם, ארט-נובו וניצני האקספרסיוניזם.
 - Arnason H. H., *History of Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture, Photography*, Chapter 5: "Art Nouveau and the Beginnings of Expressionism" (Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2010)
 - Théodor de Wyzewa, "Wagnerian Painting," *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 17-20.
2. אקספרסיוניזם: מאטיס והפוביזם.
 - Matisse, Henri, "Note of a Painter," in B. Herschel Chipp, *Theories of Modern Art*, (Berkeley: University of California Press, 1969), 130-137.
 - Arnason, H. H., *History of Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture, Photography*, Chapter 6: "The New Century: Experiments in Color and Form," (Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2010), 110-128.
3. אקספרסיוניזם: קבוצת הגשר בגרמניה.
 - Arnason, H. H., *History of Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture, Photography*, Chapter 7: "Expressionism in Germany," (Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2010), 133-158.
 - Nolde Emil, "On Primitive Art" (1912), *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 101-102.
4. אקספרסיוניזם: קנדינסקי, הפרש הכחול, ופול קלה.
 - קנדינסקי, ואסילי, על הרוחני באמנות, ביחוד בציור, ירושלים, 1994, עמ' 21-25, 43-75, 93-96.
5. פבלו פיקאסו: יצירות מוקדמות וניצני הקוביזם.
 - Apollinaire Guillaume, "The Cubists," "On the Subject in Modern Painting," "The New Painting: Art Notes," "from *The Cubist Painters*," *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 178-183.
6. פיקאסו ובראק: הקוביזם בשיאו: אנליטי, הרמטי וסינתטי. פיקאסו המאוחר.
 - Kahnweiler, Daniel-Henri, "from The Rise of Cubism," *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 203-209.

7. הפוטוריזם האיטלקי.

- פיליפו מאריניטי, "המניפסט הפוטוריסטי הראשון [1909]", סטודיו, גיליון 41, פברואר 1993, עמ' 22-23; אומברטו בוצ'וני, קרלו קארה, לואיג'י רוסולו, ג'קומו באלה וג'ינו סווריני, "המניפסט של הציירים הפוטוריסטיים [1912]"; אומברטו בוצ'וני, קרלו קארה, לואיג'י רוסולו, ג'קומו באלה וג'ינו סווריני, "המניפסט הטכני של הציור הפוטוריסטי [1910]", מתוך: "הפוטוריזם: מניפסטים ותעודות", קו, גיליון 6, 1986, עמ' 43-59; אומברטו בוצ'וני, קרלו קארה, לואיג'י רוסולו, ג'קומו באלה וג'ינו סווריני, "מניפסט התערוכה לציבור [1912]"; אומברטו בוצ'וני, "המניפסט הטכני של הפיסול הפוטוריסטי [1912]", מתוך: "הפוטוריזם: מניפסטים ותעודות", קו, גיליון 6, 1986, עמ' 43-59.
- 8. הפשטה גיאומטרית: פיט מונדריאן והניאו פלסטיציזם, והסופרמטיזם של קזימיר מלביץ'.
 - Mondrian, Piet, "Natural Reality and Abstract Reality," Chipp, B. Herschel, *Theories of Modern Art*, (Berkeley: University of California Press, 1969), 321-325.
 - Malevich, Kasimir, "Suprematism", Chipp, B. Herschel, *Theories of Modern Art*, (Berkeley: University of California Press, 1969), 341-346.
- 9. אדריכלות מודרנית: באוהאוס, פרנק לויד רייט ולה קורבוזיה.
 - Arnason H. H., *History of Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture, Photography*, "Chapter 12: Early Twentieth Century Architecture" (Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2010)
 - Gropius Walter, "Bauhaus Manifesto and Program," online.
- 10. תנועת הדאדא: דאדא ברלין ומרסל דושאן.
 - "טריסטן צארא: מאניפסט דאדא – 1918", מתוך: רות עמוסי ואיריס ירון (עורכים), דאדא וסוריאליזם בצרפת: אנתולוגיה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1992, עמ' 94-99.
 - 11. סוריאליזם: רנה מגריט, סלודור דאלי וחואן מירו.
 - אנדרה ברטון, המניפסטים של הסוריאליזם, תל אביב, 1986, עמ' 23-27
 - "אנדרה ברטון: מתוך המאניפסט הראשון של הסוריאליזם", מתוך: רות עמוסי ואיריס ירון (עורכים), דאדא וסוריאליזם בצרפת: אנתולוגיה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1992, עמ' 155-157
 - "טקסטים ברטון ופיליפ סופו: ראי ללא ציפוי", מתוך: רות עמוסי ואיריס ירון (עורכים), דאדא וסוריאליזם בצרפת: אנתולוגיה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1992, עמ' 162-166.
- Bataille George, "from *Critical Dictionary*," *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 474-476.
- 12. בין שתי מלחמות עולם: אמנות ואידיאולוגיה.
 - Arnason H. H., *History of Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture, Photography*, "Chapters 16 + 17: Modern Architecture Between the Wars and International Abstraction Between the Wars" (Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2010).

- Rivera Diego, "The Revolutionary Spirit in Modern Art," *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 404-407.
- Sironi Mario, "Manifesto of Mural Painting," *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 407-409.
- Schapiro Meyer, "The Social Bases of Art," *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 506-510.

.13 האקספרסיוניזם המופשט.

- Arnason H. H., *History of Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture, Photography*, "Chapter 19: Abstract Expressionism and the New American Art" (Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2010)
- Rosenberg Harold, "from *The American Action Painters* (1952)," *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 581-584.

.14 אמנות ואקזיסטנציאליזם.

- Sartre, Jean-Paul, "The Search for the Absolute," *Art in Theory 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, edited by Charles Harrison and Paul Wood (Cambridge, MA: Blackwell, 1992), 599-604.

קריאה מומלצת:

Aranson H. H., *History of Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture, Photography* (Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2010).

Altshuler Bruce, *The Avant-Garde in Exhibition: New Art in the 20th Century* (Berkeley: University of California Press, 1998).

Britt David ed., *Modern Art: Impressionism to Post-Modernism* (New York: Thames and Hudson, 1999).

Foster Hal et al., *Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism*, volumes 1+2, (New York: Thames and Hudson, 2007).

Edwards Steve and Paul Wood eds., *Art of the Avant-Gardes* (New Haven, Conn., Yale University Press in association with the Open University, 2004).